

EL LLENGUATGE

Ascendir-hi

Es verbs que expressen l'acció d'anar a parar en un indret per moció progressiva són, generalment, verbs intransitius. Però alternant amb aquests verbs s'usen també sovint alguns que expressen la idea d'obtenció —que és, com es veu, un camp de significació afí, a cops sense una frontera precisa amb l'anterior—, els quals solen ésser transitius.

En les oracions construïdes amb els primers, l'indret on algú arriba s'indica per mitjà d'un complement circumstantial, i en els del segon grup per mitjà, és clar, d'un complement directe o acusatiu. Diem, així, *Hem arribat a casa*, *Pujarem al cim* (però *Escalarem el cim*), *Baixarem a la riera*, *Ha accedit a la presidència*, *Van pervenir a l'altra riba*, *Hem aboradat a Sant Feliu*, *Han descendit a l'avenc*, etc. I, en canvi, *Han guanyat la carena*, *Vam atènyer el coil abans de fer-se fosc*, *Volen conquerir l'Everest*. També és corrent de dir *Aconseguir* (o *assolir*) *el cim* (o un altre indret de difícil accés), construcció que sembla admissible considerant que aquests verbs signifiquen no solament «arribar a ajuntar-se a una persona que va al davant» sinó també «arribar al fi que hom es proposa, obtenir allò que hom desitja».

No és, en canvi, admissible, l'ús que alguns fan de verbs com *baixar*, *descendir*, *davallar*, *pujar* i, especialment, *ascendir*, com a verbs transitius, és a dir, amb un complement directe que indica l'indret on hom ha baixat o ha pujat. Aquest ús impropí, és clar, és particularment observable en les narracions i ressenyes d'ascensions i escalades que solen publicar les revistes d'excursionisme, en què podem llegir frases com «*Volien ascendir el Montcalm*» o «*Vèiem l'agulla que havíem ascendit el dia anterior*». D'acord amb el que acabem d'exposar, caldria dir *Volien ascendir al Montcalm* i *Vèiem l'agulla a què (o a la qual) javíem ascendit el dia anterior*.

En la pronominalització d'aquests complements del verb *ascendir* és on, encara més especialment, es comet la incorrecció sintàctica de tractar-los com si fossin directes. Així parlant del cim d'una muntanya, llegim sovint, en els textos a què ens hem referit, «*El volien ascendir*» o «*Després d'haver-lo ascendit*», en lloc de *Hi volien ascendir* (o *Volien ascendir-hi*) i *Després d'haver-hi ascendit*, que són les construccions correctes. Anàlogament, parlant d'un avenc, cal dir *Hi volien descendir* en lloc de «*El volien descendir*».

Albert Jané